

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Verzonden per email aan cie.szw@tweedekamer.nl

POSTADRES
Postbus 2475
3500 GL Utrecht
BEZOEKADRES
Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht
TELEFOON
030 - 751 1100
INTERNET
www.cnv.nl

CONTACTPERSOON

Ruben van der Ploeg

PLAATS

Utrecht

ONS KENMERK

17-017/ML/ja

DOORKIESNUMMER

06-14478812

DATUM

14 november 2017

UW KENMERK

E-MAIL

r.vanderploeg@cnv.nl

BETREFT

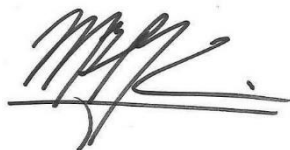
Positionpaper CNV ten bate van het rondetafelgesprek
'Werk in de platformeconomie' dd. 16 november 2017

Geachte leden van de Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Het CNV juicht het toe dat de Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer op deze uitgebreide wijze aandacht besteedt aan ontwikkelingen die ook wel worden aangeduid als de 'platformeconomie'. Het CNV maakt graag van de geboden gelegenheid gebruikt om zijn visie op deze ontwikkelingen te geven.

In aansluiting op hetgeen de FNV naar voren heeft gebracht maken wij bezwaar tegen de gang van zaken bij dit rondetafelgesprek die er in geresulteerd heeft dat werknemers, die zich hebben georganiseerd in de 'Riders Union', van deelname aan dit rondetafelgesprek zijn uitgesloten. Het lijkt er nu op dat werknemers vanwege het enkele feit dat ze zich hebben georganiseerd geweerd zijn uit dit rondetafelgesprek. Dat raakt aan de vakbondsvrijheid. Deze gang van zaken behoeft op zijn minst uitleg vanuit de Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Met vriendelijke groet,
CNV Vakcentrale

Maurice Limmen
Voorzitter

Positionpaper CNV ten bate van het rondetafelgesprek 'Werk in de platformeconomie' dd. 16 november 2017

1. Inzet op fatsoenlijke en eerlijke arbeidsvoorwaarden en – omstandigheden hard nodig

Juist in de zogeheten de platformeconomie' is de inzet op fatsoenlijke en eerlijke arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden hard nodig. Dat economische activiteiten (misschien) een nieuwe verschijningsvorm hebben gekregen, maakt nog niet dat Nederlandse grondwaarden en –normen, zoals sociale bescherming, inkomenszekerheid en werknemersrechten, achterhaald en niet meer van toepassing zouden zijn. In tegendeel. Juist deze grondwaarden en normen maken Nederland een fijn land om in te wonen en tegelijkertijd ook een economisch succesvol land. Hoog tijd dus om de platformeconomie onder de loep te nemen en alle reguliere wet- en regelgeving van toepassing te verklaren en te handhaven.

2. Wat is er aan de hand in de platformeconomie?

Een eensluidende omschrijving of definitie van het begrip platformeconomie is niet te geven. In de meeste gevallen lijkt het te gaan om economische activiteiten die worden gefaciliteerd door een digitaal platform die bepaalde markten op een nieuwe manier ontsluiten. Voor consumenten biedt dat voordelen: goedkopere producten en diensten en meer transparantie. De technologische innovaties zijn op zichzelf toe te juichen. Maar in de meeste gevallen is de werknemer de dupe. Er kan dan wel op een laagdrempelige en eenvoudige wijze worden (bij)verdiend, maar fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en –omstandigheden en sociale zekerheidsvoorzieningen, zoals loondoorbetaling bij ziekte en een verzekering voor arbeidsongeschiktheid, ontbreken vaak.

3. De platformeconomie is in huidige vorm een sociaal en economisch doodlopende weg

Op de korte termijn kan de huidige vorm van de platformeconomie een aantrekkelijk economisch model lijken –snel en makkelijk verdienen-, maar uiteindelijk is dit in zowel sociaal als economisch opzicht een doodlopende weg. Als het – ziekte, arbeidsongeschiktheid, even geen werk-, is de 'werker' in de platformeconomie direct op zichzelf aangewezen en daarmee ook op de overheid. De 'platformeigenaar' blijft buiten schot. Tegenspoed, maar ook welvaart worden niet in solidariteit gedeeld. Zekerheid is er niet. Zekerheid die nodig is voor gezinsvorming, of keuzes zoals het kopen van een huis. Doordat een duurzame relatie tussen werkgever en werknemer ontbreekt, is er geen gezamenlijk vormgegeven ontwikkeling en innovatie: de basis voor duurzame economische groei ontbreekt daarmee.

4. Is de platformeconomie wel zo nieuw?

De oplossing die het CNV voorstaat is het nauwkeurig onder de loep nemen van al deze 'nieuwe' economische activiteiten. Vast te stellen welke economische activiteiten er nu in de kern worden uitgeoefend, wie de werkgever is en of er werkelijk sprake is van ondernemerschap bij de 'werkers' in de platformeconomie. Vaak blijkt die 'nieuwe' economische activiteit dan helemaal niet zo nieuw te zijn. En hoeft er helemaal geen nieuw wettelijke kader te worden ontworpen om deze platformen tegemoet te komen. Wel moet toepasselijke wet- en regelgeving van toepassing worden verklaard en gehandhaafd.

5. De cao is gewoon van toepassing

Na een nauwkeurige blik lijkt er bijvoorbeeld in het geval van Deliveroo sprake te zijn van beroepsgoederenvervoer en zou de cao voor het beroepsgoederenvervoer van toepassing moeten zijn. Het gaat immers om het vervoer van goederen in opdracht van derden. Dat het vervoer per fiets gaat en 'het goed' een (warme) maaltijd betreft doet daar niet aan af. De economische kernactiviteit van Deliveroo is het vervoeren van goederen in opdracht van derden (restaurants). Diegenen die dat doen namens Deliveroo zijn werknemers, van ondernemerschap, van zzp'er zijn, is in de verste verte geen sprake. Als je alle 'omstandigheden van het geval' bekijkt is er gewoon sprake van een relatie werkgever-werknemer. De keuze van Deliveroo om de 'rider' als zzp'ers te willen zien, is een keuze om de verantwoordelijkheden –en de daarmee gepaard gaande kosten- van het werkgeverschap te ontlopen.

6. De gehele platformeconomie onder de loep

Op eenzelfde wijze zullen allerlei andere verschijningsvormen van de platformeconomie onder de loep moeten worden genomen. Vervolgens moet de toepasselijke wet- en regelgeving van toepassing worden verklaard. Is er bijvoorbeeld sprake van uitzenden en geldt de uitzendcao? Sociale partners en de overheid hebben hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dat er in het nieuwe regeerakkoord staat dat er structureel € 50 miljoen extra naar de Inspectie SZW gaat, is daarom sterk toe te juichen. Zij zullen in dat proces een sleutelrol vervullen. Minder bemoedigend in dat perspectief is dat de handhaving op schijnzelfstandigheid weer verder achterop lijkt te raken, doordat het kabinet wil gaan sleutelen aan de Wet DBA. Handhaven op schijnzelfstandigheid, het wel maken van het onderscheid zzp'er-werknemer, is cruciaal in het goede banen leiden van de platformeconomie.